

NP – 027

4

Second Semester B.Com. Examination, September/October 2022
(NEP – 2021-22 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Harshacharitam, Prathama Uchvasa, Grammar and Translation

Time : 2½ Hours

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit, Kannada or English.**
2) Answer Q. Nos. I, VI and VII in **Sanskrit only.**

(8×1=8)

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

- 1) 'हर्षचरितम्' किं प्रकारकं काव्यम् ?
अ) पद्यं आ) गद्यं इ) चम्पू ई) नाटकम्
- 2) 'कादम्बरी' ग्रन्थस्य कर्ता कः ?
अ) सुबन्धुः आ) दण्डी इ) बाणभट्टः ई) वामनभट्टः
- 3) बाणभट्टस्य जन्मस्थानं किम् ?
अ) उज्जयिनी आ) वाराणसी इ) चित्रकूटः ई) प्रीतिकूटः
- 4) पद्यविष्टरं समुपविष्टः देवः कः ?
अ) महेश्वरः आ) ब्रह्म इ) इन्द्रः ई) विष्णुः
- 5) कस्यमुनेः अपस्वरं श्रुत्वा सरस्वती जहास ?
अ) विश्वामित्रस्य आ) वसिष्ठस्य इ) दुर्वासमुनेः ई) भरद्वाजस्य
- 6) सप्तसागरमहिषी का ?
अ) गङ्गा आ) यमुना इ) कृष्णा ई) शोणा
- 7) दधीचस्य माता का ?
अ) सावित्री आ) अक्षमाला इ) सुकन्या ई) सरस्वती
- 8) पुत्रजननानन्तरं सरस्वती सावित्र्या समं कं लोकमारूरोह ?
अ) विष्णुलोकं आ) ब्रह्मलोकं इ) चन्द्रलोकं ई) नक्षत्रलोकं

P.T.O

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one** of the following.

1) गद्यकाव्यस्य लक्षणं लिखित्वा प्रसिद्ध गद्यकाव्यानि विवृणुत ।

ಗದ್ಯಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Write the characteristics of prose literature and explain famous prose works.

2) ब्रह्मसभायाः चित्रणं सरस्वत्याः शापवृत्तान्तं च विवृणुत ।

ಬ್ರಹ್ಮ ಸಭೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸರಸ್ವತಿಯ ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe about Brahma Sabha and the episode of Saraswathi's curse.

III. द्वयोः विषययोः टिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) कथा-आख्यायिका

2) दण्डी

3) सावित्री

4) दधीचः

IV. गद्यभागस्य अनुवादं कन्नडभाषायां वा आङ्ग्लभाषायां वा लिखत ।

(1×6=6)

ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the following prose passage into **Kannada** or **English**.

ततो 'मर्षय भगवान् , अभूमिरेषा शापस्य' इत्यनुनाथ्यमानोऽपि विबुधैः 'उपाध्याय, स्वलितमेकं क्षमस्व' इति ब्रह्माञ्जलिपुटैः प्रसाह्यमानोऽपि स्वशिष्यैः 'पुत्र मा कृथास्तपसः प्रत्यूहम्' इति निवार्यमाणोऽप्यत्रिणा, रोषावेशविवर्णो दुर्वासाः 'दुर्विनीते व्यपनयामि ते विद्याजनितमुन्नतिमिमाम्, अधस्तात् गच्छ मर्त्यनाटकम्' इत्युक्त्वा तच्छापोदकं विससर्जः

अथवा/ಅಥವಾ /OR

एवमुक्त्वा मुक्तमुक्ताफलधवललोचन जललवा सरस्यती प्रत्यवादीत् - प्रियसखि, त्वया सह विचरन्त्या न मे काञ्चिदपि पीडा मुत्पादयिष्यति ब्रह्मलोकविग्रहः शापगोक्रो वा । केवलं कमलासन सेवासुखमार्द्रयति मे हृदयम् । अपि च त्वमेव वेन्सि मे भुवि 'धर्म धामानि ममाधि साधनानि योग्यायोग्यनि च स्थानानि स्थातुम्' इत्येवमभिधाय विग्रहम गणयकोऽपनीतप्रजापार चानिर्मीलित लोचनैव तां निशामनयत् ।

V. चतुर्णां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।

(4×3=12)

ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any four sentences.

- 1) केचित् प्रशंसासामानि जगुः ।
- 2) त्रिभुवनमातरं भगवतीं सरस्वतीं शप्तुमभिलषसि ।
- 3) ब्रह्मन् न खलुसाधुसेवितोऽयं पन्थायेनासिप्रवृत्तम् ।
- 4) सतां हि प्रियं वदता कुलविद्या ।
- 5) आर्यं कच्चित् कुशली कुमारः ।
- 6) न किञ्चिन्नकारयत्यासाधारणस्वामिभक्तिः।

VI. संस्कृतभाषयाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×1=5)

अ) वाक्यदोषानि परिहृत्य लिखत । (पञ्चानाम् एव)

- 1) बालकः गृहं गच्छन्ति ।
- 2) गजाननं नमः ।
- 3) रामस्य सह सीता वनं गच्छति ।
- 4) आकाशेन जलं पतति ।
- 5) अहं पायसं पिबति ।
- 6) बालकः व्याघ्रेण भीतः ।
- 7) गृहस्य परितः वृक्षाः सन्ति ।
- 8) महाराजा शासनं करोति ।

आ) क्रियापदानां लकार-पुरुष वचनानि लिखत । (पञ्चानाम् एव)

(5×1=5)

- 1) आगच्छन्ति
- 2) उपविशसि
- 3) पठिष्यामः
- 4) पठतु
- 5) वदेयुः
- 6) पिबामः
- 7) अगायत्
- 8) क्रीडिष्यति

VII. संस्कृतभाषया अनुवादं कृत्वा लिखत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಧೀರ ವೃತ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಾಲಕನು ಇದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಒಂದು ನದಿಯು ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ "ರಕ್ಷಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸಿ" ಎಂಬ ಅರ್ತನಾದವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಆ ಕಡೆ ನೋಡಲು ಜಲ ನಿಮಗ್ನಳಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕಂಡನು. ತತ್ಕ್ಷಣ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ನದಿಗೆ ಜಿಗಿದು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

In a village there lived a boy named Dhiravruthi. He used to go for a walk near the village. A river was flowing there. While he was going on the bank of the river he heard a voice crying "save me, save me". When he looked there he saw a woman drowning in the water. Immediately he dived into the water and saved her.